सर्गः २ अथ प्रजानामधिपः प्रभाते जायाप्रतिग्राहित गन्धमाल्यां। वनाय पीतप्रतिबद्धवत्सां यशोधनो धेनुमृषेर्मुमोच ॥ १ ॥ तस्याः खुरन्यासपवित्र पांशुमपांशुलानां धुरि कीर्त्तनीया। मार्गं मनुष्ये श्वरधर्म्मपत्नी श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत् ॥ २ ॥ निवर्त्य राजा दयितां दयालुस्तां सौरभेयीं सुरभि र्यशोभिः। पयोधरीभूतचतुःसमुद्रां जुगोप गोरूप धरामिवोर्वीं ॥ ३ ॥

अथेति। रात्रेर्गमनानन्तरं प्रातःकाले दिलीपः वशिष्ठस्य धेनुं मुमोच किमर्थं वनं प्रति गन्तुं किं° दिलीपः प्रजानां स्वामी पु° किं° यश एव धनं यस्य सः किं° धेनुं सुदक्षिणया स्वीकारिते गन्धमाल्ये यस्याः सा तां पु° किं° आदौ दुग्धं पीतः पश्चात्प्रति बद्धः वत्सोयस्याः सा तां॥१॥ तस्यादृति। धर्म्मार्थं पत्नी सुद क्षिणा तस्याः धेनोः पन्थानं अन्वगच्छत् यथा स्मृतिः वेदस्य अर्थं अनुगच्छति किं° सुदक्षिणा पतिव्रतानां मध्ये अग्रे कीर्त्तयितुं योग्या पु° किं° मनुष्याणां ईश्वरस्य दिलीपस्य पत्नी किं° पन्थानं खुराणां विन्यासेण पवित्राणि रजांसि यस्मिन्मार्गे स तं ॥ २ ॥ निवर्त्येति। राजा सुरभेः सन्ततिं गां ररक्ष पृथिवीं इव किं° पृथिवीं गोरूपधरां किं° कृत्वा सुदक्षिणां गृहगमनाय आज्ञाप्य किं° सः दयावान् पु° किं° यशोभिः प्रसिद्धः किं° धेनुं दुग्धेन हीनीभूताश्चत्वारः समुद्राः यस्याः सा तां अथवा पयोधरीभूताः स्तनीभूताश्चत्वारः समुद्रायस्याः सा तां॥३॥